

Llei

de l'accés a l'entorn de les
persones acompanyades
de gossos d'assistència

Llei 19/2009, del 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència

Aprovada pel Ple del Parlament
(tramitació núm. 200-00057/08)
en la sessió núm. 66, del 19 de novembre
de 2009 (*Diari de Sessions del Parlament de
Catalunya*, sèrie P, núm. 102/VIII).

Publicada en el *Butlletí Oficial del Parlament
de Catalunya*, núm. 583/VIII, del 30 de
novembre de 2009.

Promulgada el 26 de novembre de 2009
(*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*,
núm. 5519, del 3 de desembre de 2009).

Barcelona, 2010

PARLAMENT DE CATALUNYA

Primera edició
Barcelona, gener del 2010
(edició núm. 358)
Textos Legislatius, 100

© Publicacions del Parlament de Catalunya
Departament d'Edicions
Parc de la Ciutadella, s/n · 08003 Barcelona
Tel. 933 046 635 / Fax 933 046 636
A/e: edicions@parlament.cat
www.parlament.cat/web/documentacio/catalog

Imprès a Artyplan, Barcelona
Tiratge: 1.300 exemplars

DL: B.4075-2010

Edició no venal

Sumari

Preàmbul	9
--------------------	---

Títol I. Del dret d'accés a l'entorn

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte	14
Article 2. Definicions	14
Article 3. Classificació dels gossos d'assistència	17

Capítol II. Adquisició, reconeixement, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Article 4. Adquisició i reconeixement de la condició de gos d'assistència	18
Article 5. Acreditació i identificació dels gossos d'assistència	19
Article 6. Condicions higièniques i sanitàries dels gossos d'assistència	20
Article 7. Responsables del gos d'assistència	21
Article 8. Suspensió de la condició de gos d'assistència	22
Article 9. Pèrdua de la condició de gos d'assistència	24
Article 10. Efectes dels acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència	25

Capítol III. Drets i obligacions dels usuaris de gossos d'assistència

Article 11. Dret d'accés a l'entorn	25
---	----

Article 12. Determinació dels llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais públics o d'ús públic	26
Article 13. Dret d'accés dels usuaris al món laboral	28
Article 14. Exercici dels drets dels usuaris de gossos d'assistència	28
Article 15. Limitacions del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència	29
Article 16. Dret d'accés a l'entorn dels ensinistradors i dels agents de socialització	31
Article 17. Obligacions dels usuaris, els propietaris, els ensinistradors i els agents de socialització dels gossos d'assistència	31
Article 18. Requeriment de documentació	33
Article 19. Responsabilitat dels usuaris	34

Capítol IV. Centres d'ensinistrament

Article 20. Requisits per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència	34
Article 21. Obligacions dels centres d'ensinistrament	36
Article 22. Procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència	37
Article 23. Òrgans competents per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència	38

Títol II. Del règim sancionador

Capítol I. Infraccions i sancions

Article 24. Infraccions	39
Article 25. Subjectes responsables	39
Article 26. Classificació de les infraccions	39
Article 27. Sancions	41

Article 28. Graduació de les sancions	41
Article 29. Prescripció d'infraccions i sancions	42
Article 30. Responsabilitat civil	42

Capítol II. Competències i procediment en matèria de sancions

Article 31. Òrgans competents en matèria de sancions	43
Article 32. Procediment aplicable en matèria de sancions	43

Disposicions addicionals

Primera. Identificació del gos d'assistència	43
Segona. Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació	44
Tercera. Conveni per a disposar de les dades sobre usuaris de gossos d'assistència	44
Quarta. Creació de la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència	45
Cinquena. Suport econòmic a les persones que necessiten el servei d'un gos d'assistència	45
Sisena. Campanyes de divulgació i sensibilització ciutadanes	46
Setena. Reconeixement de gossos d'assistència de fora de l'àmbit de Catalunya	46
Vuitena. Accessibilitat universal	47
Novena. Procediments d'adquisició, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència	47

Disposicions transitòries

Primera. Reconeixement de gossos d'assistència	47
Segona. Professionals de l'ensinistrament sense qualificació professional reconeguda oficialment	48
Tercera. Adaptació de les ordenances municipals	49

Disposició derogatòria	49
Disposicions finals	
Primera. Desplegament, aplicació i compliment de la Llei	49
Segona. Altres malalties i tipus de gossos d'assistència	49
Tercera. Pròrroga de l'habilitació dels professionals de l'ensinistrament	50
Quarta. Actualització de les sancions pecuniàries	50
Cinquena. Entrada en vigor de la Llei	50
Afectacions	51
Disposicions citades	51
Índex analític	53

Llei 19/2009, del 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència

Preàmbul

La Constitució espanyola reconeix, en l'article 14, la igualtat dels espanyols davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. L'article 9.2 també estableix que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. Finalment, l'article 49 conté el mandat perquè els esmentats poders públics duguin a terme una política d'integració de les persones amb discapacitat, per a prestar-los l'atenció especialitzada que requereixin i per a emparar-les, especialment, en la consecució dels drets que els són reconeguts en la mateixa Constitució.

L'Estatut d'autonomia determina, en l'article 4.2, que els poders públics de Catalunya han de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels

individus i dels grups siguin reals i efectives, i facilitar la participació de totes les persones en la vida política, econòmica, cultural i social. Així mateix, l'article 24.2 estableix que les persones amb necessitats especials, per a mantenir l'autonomia personal en les activitats de la vida diària, tenen dret a rebre l'atenció adequada a llur situació, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen. Finalment, en l'article 40.5, s'encarrega als poders públics que garanteixin la protecció jurídica de les persones amb discapacitat, en promoguin la integració social, econòmica i laboral, i adoptin les mesures necessàries per a suplir o complementar el suport de llur entorn familiar directe.

En l'àmbit internacional, la Convenció internacional de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat, signada a Nova York el 13 de desembre de 2006 i ratificada per l'Estat mitjançant instrument publicat en el *Boletín Oficial del Estado* del 21 d'abril de 2008, regula, en l'article 9, l'accessibilitat de les instal·lacions i els serveis oberts al públic o d'ús públic perquè les persones amb discapacitat puguin viure d'una manera independent. A aquests efectes, la Convenció prescriu que els estats han d'adoptar les mesures pertinents per a assegurar l'accés d'aquestes persones, en igualtat de condicions amb la resta, a l'entorn físic, el transport, la informació i les comunicacions, i a altres serveis i instal·lacions oberts al públic o d'ús públic. La Convenció també insta els estats a adoptar les mesures pertinents per a, entre altres finalitats, «oferir formes d'assistència humana o animal i intermediaris, inclo-

sos guies, lectors i intèrprets professionals de la llengua de signes, per a facilitar l'accés a edificis i altres instal·lacions oberts al públic».

L'article 166.1 de l'Estatut d'autonomia atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de serveis socials. Aquesta competència va permetre l'aprovació de la Llei 12/2007, de l'11 d'octubre, de serveis socials, que configura els serveis socials com un conjunt d'intervencions que tenen com a objectiu garantir les necessitats bàsiques dels ciutadans, prestant atenció a mantenir llur autonomia personal. Val a dir que la dita llei incorpora en el catàleg de serveis i prestacions socials la possibilitat de crear altres prestacions de suport a l'accessibilitat, de supressió de barreres arquitectòniques i en la comunicació, com ho és la utilització de gossos d'assistència per a prestar ajut a persones amb discapacitat o amb determinades malalties.

En l'àmbit estatal, la Llei de l'Estat 13/1982, del 7 d'abril, d'integració social dels minusvàlids és el reflex del procés per a assolir aquests objectius constitucionals i estatutaris. De la mateixa manera, la Llei de l'Estat 51/2003, del 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, estableix un marc legal ampli i general de protecció. Aquesta llei posa en relleu els conceptes de *no-discriminació*, *acció positiva* i *accessibilitat universal*.

A Catalunya, la Llei 20/1991, del 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, incorpora el concepte d'*ajuda tècnica*, com un altre mitjà, complementari

o suplementari a la supressió de barreres arquitectòniques, per a poder accedir i gaudir de l'entorn, si bé no fa esment d'un altre tipus d'ajut, absolutament necessari per a moltes persones amb diferents tipus de discapacitat per a assolir llur integració, accedir a l'entorn i dur a terme les activitats de la vida diària, que hom pot definir amb el concepte reconegut internacionalment com *servei d'ajut animal* per a persones amb discapacitats físiques, sensorials o amb determinades malalties.

Als efectes d'aquesta llei, el servei d'ajut animal que es pretén regular és el que es duu a terme mitjançant els anomenats *gossos d'assistència*, denominació genèrica que inclou diferents tipus de gossos ensinistrats per a donar suport a persones amb discapacitats o amb determinades malalties. La denominació i la classificació d'aquests gossos segueixen els criteris convinguts internacionalment.

La promulgació de la Llei 10/1993, del 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual acompanyades de gossos pigall, que fou pionera en aquest camp, és un exponent clar d'aquest servei d'ajut animal, si bé el marc jurídic només fa referència als usuaris amb aquesta discapacitat específica.

De la mateixa manera que es constata la necessitat que tenen les persones amb discapacitat visual d'utilitzar un gos pigall, es fa palesa, igualment, la que tenen altres persones amb discapacitat auditiva o física o amb determinades malalties com l'autisme, l'epilèpsia o la diabetis d'ésser assistides per gossos ensinistrats d'una manera especial per a guiar-les,

per a ajudar-les en l'acompliment de les tasques de la vida diària o per a avisar-les de perills o d'atacs imminents. Per tant, cal definir un àmbit jurídic comú per a totes aquestes persones amb diferents discapacitats que necessiten fer ús de gossos d'assistència.

D'altra banda, cal dur a terme la regulació de les activitats d'ensinistrament i cura dels gossos d'assistència, que no existeix actualment, i també la dels centres d'ensinistrament.

Pel que fa al procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència, la desestimació per silenci administratiu es fonamenta en la responsabilitat que comporta l'ensinistrament d'aquests gossos i en les greus conseqüències que un ensinistrament deficient podria tenir per als usuaris i terceres persones.

La Llei també recull la necessitat que figuri l'ensinistrament de gossos d'assistència com a professió en el Catàleg de qualificacions professionals de Catalunya i en regula la creació d'una qualificació professional.

No són objecte d'aquesta llei els *animals de teràpia*, que s'han de regular per una normativa específica.

Finalment, la Llei vol garantir l'accés als llocs, als locals, als establiments, als allotjaments, als transports i als espais públics o d'ús públic dels usuaris de gossos d'assistència en els termes que estableix la mateixa Llei. El mitjà per a aconseguir-ne l'efectivitat és l'establiment d'un règim sancionador únic, en compliment de la reserva material de llei que estableix la Constitució espanyola.

TÍTOL I. Del dret d'accés a l'entorn

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és definir la condició de gos d'assistència, establir els drets i les obligacions dels usuaris i regular les activitats d'ensinistrament, cura i control dels gossos d'assistència amb la finalitat de garantir a les persones amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o que pateixen trastorns de l'espectre autista, diabetis, epilèpsia o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que disposa la disposició final segona, llur dret d'accés a l'entorn quan vagin acompanyades d'un gos d'assistència.

Article 2. Definicions

Al efectes del que disposa aquesta llei, s'entén per:

- a) *Agent de socialització*: la persona que col·labora amb el centre d'ensinistrament en el procés d'educació i socialització del cadell i futur gos d'assistència.
- b) *Centres d'ensinistrament*: els establiments, reconeguts oficialment, que disposen dels professionals, les condicions tècniques, les instal·lacions i els serveis adequats per a l'ensinistrament, el seguiment i el control dels gossos d'assistència.
- c) *Contracte de cessió del gos d'assistència*: el contracte subscrit entre el propietari o propietària i l'usuari o usuària del gos per a formalitzar la unitat de vinculació.

- d) *Distintiu d'identificació del gos d'assistència*: el senyal que acredita oficialment un gos com a gos d'assistència de conformitat amb el que determina aquesta llei, que és únic per a tots els tipus de gos d'assistència i que ha d'anar col·locat en un lloc visible de l'animal.
- e) *Document sanitari oficial*: el document en què consten les vacunes administrades al gos al llarg de la vida, les desparasitacions i totes les dades que fan referència tant a l'animal com al propietari o propietària i, si en té, a l'usuari o usuària, inclòs el número del microxip.
- f) *Ensinistrador o ensinistradora de gossos d'assistència*: la persona amb la qualificació professional adequada que educa i ensinistra un gos d'assistència per a l'acompliment de les diferents tasques que ha de dur a terme per a donar el servei adequat a l'usuari o usuària.
- g) *Espai d'ús públic*: l'espai susceptible d'ésser utilitzat per una pluralitat determinada o no de persones, sigui o no mitjançant el pagament d'un preu, d'una quota o de qualsevol altra contraprestació. L'espai pot ésser tancat o a l'aire lliure i de titularitat pública o privada.
- h) *Gos d'assistència*: el gos que ha estat ensinistrat, en un centre especialitzat i oficialment reconegut, per a donar servei i assistència a persones amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o que pateixen trastorns de l'espectre autista, diabetis, epilèpsia o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de la disposició final segona.

- i) *Nucli zoològic*: l'agrupació, la instal·lació, l'establiment o el centre on es poden dur a terme la cria, el manteniment, la venda i la recollida d'animals, entre altres activitats relacionades amb aquestes, d'acord amb el que estableix la legislació sectorial vigent en matèria de protecció dels animals.
- j) *Passaport europeu per a animals de companyia*: el document normalitzat per a l'harmonització dels diversos controls i legislacions dels estats membres de la Unió Europea, que inclou l'historial sanitari del gos, que li permet de desplaçar-se per Europa. L'usuari o usuària ha d'estar en possessió d'aquest passaport.
- k) *Propietari o propietària del gos d'assistència*: la persona física o jurídica amb capacitat legal per a actuar a qui pertany legalment el gos d'assistència.
- l) *Unitat de vinculació*: la unitat formada per l'usuari o usuària i el gos d'assistència que el centre d'ensinistrament, oficialment reconegut, instrueix especialment per a ell i li assigna per mitjà d'un contracte de cessió.
- m) *Usuari o usuària del gos d'assistència*: la persona amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o que pateix trastorns de l'espectre autista, diabetis, epilèpsia o alguna de les malalties que es reconguin d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de la disposició final segona, que gaudeix legalment dels serveis que presta un gos d'assistència, reconegut i acreditat oficialment i ensinistrat específicament per a complir determinades funcions,

que li permeten de relacionar-se amb l'entorn i dur a terme les tasques de la vida diària. L'usuari o usuària ha de tenir reconeguda oficialment la seva discapacitat mitjançant el certificat a què fa referència l'article 21.d.

Article 3. Classificació dels gossos d'assistència

Els gossos d'assistència es classifiquen en els tipus següents:

- a) *Gos guia o gos pigall*: el gos ensinistrat per a guiar una persona amb discapacitat visual o sordcega.
- b) *Gos de servei*: el gos ensinistrat per a prestar ajut a persones amb alguna discapacitat física en les activitats de la vida diària, tant a l'entorn privat com a l'entorn extern.
- c) *Gos de senyalització de sons*: el gos ensinistrat per a avisar les persones amb discapacitat auditiva de diferents sons i indicar-los la font de procedència.
- d) *Gos d'avís*: el gos ensinistrat per a donar una alerta mèdica a les persones que pateixen epilèpsia, diabetis o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de la disposició final segona.
- e) *Gos per a persones amb trastorns de l'espectre autista*: el gos ensinistrat per a tenir cura de la integritat física d'una persona amb trastorns de l'espectre autista, guiar-la i controlar les situacions d'emergència que pugui patir.

Capítol II. Adquisició, reconeixement, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Article 4. Adquisició i reconeixement de la condició de gos d'assistència

1. La condició de gos d'assistència s'adquireix amb l'acreditació que atorga l'òrgan o l'organisme que designi el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials.
2. El procediment d'acreditació de la condició de gos d'assistència s'inicia a sol·licitud del centre d'ensinistrament o dels usuaris, que han de justificar que el gos compleix els requisits següents:
 - a) Haver estat ensinistrat per a les finalitats específiques i adequades a la discapacitat o malaltia, oficialment reconegudes, de l'usuari o usuària amb qui ha de formar la unitat de vinculació.
 - b) Haver estat lliurat a l'usuari o usuària, sens perjudici del que disposa l'article 9.3, per un centre d'ensinistrament autoritzat per la Generalitat d'acord amb aquesta llei o, en el cas de trobar-se situat fora de Catalunya, per una entitat que sigui membre de ple dret d'una associació o d'una federació internacionals de gossos d'assistència.
 - c) Haver estat ensinistrat per un professional o una professional de l'ensinistrament que exerceixi en els termes que estableix l'article 20.2.b.
 - d) Tenir assignat un usuari o usuària final amb qui ha de formar la unitat de vinculació.
 - e) Complir les condicions higièniques i sanitàries que determina l'article 6 per a poder ésser cedit con-

- tractualment a la persona amb qui ha de formar la unitat de vinculació.
- f) Disposar d'una identificació electrònica i dur-la en un microxip implantat i normalitzat segons les normes ISO 11.784 i ISO 11.785, vigents en el moment de l'entrada en vigor de la Llei, o segons les que ho siguin en cada moment.
 - g) Disposar del passaport europeu per a animals de companyia o del document sanitari oficial.
3. Els gossos pertanyents a races potencialment perilloses, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest àmbit, no poden obtenir la condició de gos d'assistència.

Article 5. Acreditació i identificació dels gossos d'assistència

1. L'atorgament de l'acreditació d'un gos d'assistència comporta:
 - a) La inscripció de la unitat de vinculació en el Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.
 - b) L'expedició i el lliurament del carnet i del distintiu d'identificació oficials, en els termes que estableix l'apartat 2.
2. La condició de gos d'assistència, sens perjudici de les identificacions que corresponguin al gos com a animal de companyia, s'acredita amb la documentació següent:
 - a) El carnet que identifica el gos d'assistència, expedit per l'òrgan competent que determina l'article 4.1. Aquest carnet ha d'ésser presentat per l'usuari o usuària a requeriment de les persones

autoritzades per a demanar-lo, de conformitat amb el que estableix l'article 18.

- b) Un distintiu d'identificació, de caràcter oficial, a determinar pel departament competent en matèria de serveis socials, que el gos ha de portar en un lloc visible.

Article 6. Condicions higièniques i sanitàries dels gossos d'assistència

1. Les condicions higièniques i sanitàries que ha de complir el gos d'assistència, sens perjudici de les que ha de complir com a animal de companyia, són:
 - a) Estar esterilitzat per a evitar els efectes dels canvis de nivells hormonals.
 - b) No patir malalties transmissibles a les persones (ha de complir el quadre d'antropozoonosi vigent en cada moment).
 - c) Estar vacunat contra les malalties següents:
 - Ràbia (anualment).
 - Brom, parvovirosi canina i hepatitis canina.
 - Leptospirosi.
 - Qualsevol altra que estableixin les autoritats sanitàries.
 - d) Passar un control anual de les malalties següents:
 - Leptospirosi.
 - Leishmaniosi.
 - Brucel·losi.
 - Qualsevol altra que estableixin les autoritats sanitàries.
 - e) Passar els controls obligatoris que les autoritats sanitàries competents determinin segons la situació epidemiològica de cada moment.

- f) Estar desparasitat internament i externament.
 - g) Presentar unes bones condicions higièniques, que comporten un aspecte saludable i net.
2. La revisió sanitària del gos per a acreditar el compliment del que estableix aquest article s'ha de dur a terme anualment.
 3. Les actuacions veterinàries a què fa referència aquest article, i també els tractaments i l'historial sanitari del gos d'assistència, han de constar degudament en el passaport europeu per a animals de companyia o en el document sanitari oficial, expedit, signat i segellat pel veterinari o veterinària responsable de l'animal, per a poder mantenir l'acreditació de la condició de gos d'assistència.
 4. El centre d'ensinistrament és l'encarregat de lliurar el passaport europeu per a animals de companyia o el document sanitari oficial i la resta de documentació que aquesta llei determina per als gossos d'assistència a l'usuari o usuària del gos, o al pare o a la mare o a qui n'exerceixi la tutoria legal en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades.

Article 7. Responsables del gos d'assistència

1. Els responsables del compliment de les condicions higièniques i sanitàries a què resten sotmesos els animals domèstics en general i els gossos d'assistència en particular, d'acord amb la normativa vigent, són:
 - a) El propietari o propietària del gos, des del naixement fins a la mort de l'animal, mentre no sigui vigent cap contracte de cessió del gos d'assistència

- a un usuari o usuària, o bé al pare o a la mare o a qui n'exerceixi la tutoria legal en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades.
- b) L'usuari o usuària del gos d'assistència o bé el pare o la mare o qui n'exerceixi la tutoria legal, en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades, a partir del moment en què reben legalment la cessió de l'animal i mentre aquesta perduri.
2. Correspon al propietari o propietària del gos d'assistència dur-ne a terme l'esterilització a què fa referència l'article 6.1.a abans del cedir-lo a l'usuari o usuària.

Article 8. Suspensió de la condició de gos d'assistència

1. L'òrgan o l'organisme que designi el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials ha de disposar la suspensió de la condició de gos d'assistència si es dona alguna de les circumstàncies següents:
- a) El gos d'assistència no compleix les condicions higièniques i sanitàries que estableix l'article 6.
- b) L'usuari o usuària no té subscripta la pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil del gos d'assistència que determina l'article 17.1.b.
- c) Hi ha un perill greu i imminent per a l'usuari o usuària, per a una tercera persona o per al propi gos.
- d) S'evidencien maltractaments al gos sancionables d'acord amb la Llei 22/2003, del 4 de juliol, de protecció dels animals.
2. La suspensió de la condició de gos d'assistència s'acorda amb la tramitació prèvia d'un expedient

contradictori en què cal donar audiència a l'usuari o usuària, al centre d'ensinistrament responsable de la unitat de vinculació i, si escau, al propietari o propietària del gos.

3. Si el procediment de suspensió de la condició de gos d'assistència s'inicia per la causa indicada en l'apartat 1.a, cal l'informe del veterinari o veterinària que porti el control sanitari de l'animal.
4. L'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència es notifica a l'usuari o usuària; al centre d'ensinistrament; al Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació per a fer-ne la inscripció i l' anotació, i, si escau, al propietari o propietària.
5. L'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència comporta la retirada temporal del carnet oficial i del distintiu del gos.
6. L'usuari o usuària del gos, un cop acordada la suspensió de la condició de gos d'assistència, no pot exercir el dret d'accés a l'entorn acompanyat de l'animal. La utilització del gos contravenint als termes establerts en l'acord de suspensió pot donar lloc a l'exigència de responsabilitat a l'usuari o usuària segons el que determina l'article 26.3.g.
7. L'òrgan o l'organisme que designi el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials ha de deixar sense efecte l'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència en els supòsits següents:
 - a) Si l'usuari o usuària aporta el certificat veterinari acreditatiu del compliment de les condicions sanitàries, en el cas de la lletra a de l'apartat 1.

- b) Si l'usuari o usuària aporta la còpia de la pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil, en el cas de la lletra *b* de l'apartat 1.
- 8. La resolució que deixa sense efectes l'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència es notifica a l'usuari o usuària; al centre d'ensinistrament; al Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació per a fer-ne la inscripció i l'anotació, i, si escau, al propietari o propietària.

Article 9. Pèrdua de la condició de gos d'assistència

- 1. El gos d'assistència perd la seva condició per algun dels motius següents:
 - a) La mort de l'animal, certificada per una persona en exercici de la veterinària.
 - b) La renúncia escrita de l'usuari o usuària, o del pare o de la mare o de qui n'exerceixi la tutoria legal en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades, presentada al centre d'ensinistrament responsable de la unitat de vinculació.
 - c) El finiment de la unitat de vinculació amb l'usuari o usuària, fet que ha d'ésser acreditat pel centre d'ensinistrament.
 - d) La incapacitat definitiva de l'animal per al compliment de les funcions per a les quals fou ensinistrat, acreditada pel centre d'ensinistrament.
 - e) Haver causat una agressió que hagi derivat en danys a persones o animals, sempre que s'hagi declarat la responsabilitat del gos per sentència ferma. A partir del moment en què es produeix l'agressió, el gos ha de portar morrió.

2. La pèrdua de la condició de gos d'assistència ha d'ésser declarada pel mateix òrgan que va emetre l'acreditació, amb la instrucció prèvia, si escau, d'un expedient contradictori en què cal donar audiència a l'usuari o usuària, al centre d'ensinistrament i, si escau, al propietari o propietària del gos.
3. En el cas de les lletres b i c de l'apartat 1, no escau la declaració de la pèrdua de la condició de gos d'assistència mentre no consti acreditada a l'expedient la impossibilitat que el gos conformi una altra unitat de vinculació.

Article 10. Efectes dels acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

1. L'acord de pèrdua de la condició de gos d'assistència comporta la retirada del carnet oficial, del distintiu i de la inscripció registral.
2. Els acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència són immediatament executius, sens perjudici dels recursos que siguin procedents.

Capítol III. Drets i obligacions dels usuaris de gossos d'assistència

Article 11. Dret d'accés a l'entorn

1. L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té reconegut el dret d'accés a l'entorn acompanyat de l'animal en els termes establerts en aquesta llei.
2. L'exercici del dret d'admissió resta limitat per les prescripcions d'aquesta llei.

3. El dret d'accés a l'entorn comporta la facultat de l'usuari o usuària d'accedir a tots els llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais públics o d'ús públic que determina l'article 12 acompanyat del gos d'assistència i en condicions d'igualtat amb la resta de ciutadans.
4. El dret d'accés a l'entorn empara la deambulació i la permanència als llocs, els espais i els transports que determina l'article 12, i també la permanència constant del gos al costat de l'usuari o usuària, sense impediments o interrupcions que puguin impedir l'assistència correcta.
5. L'accés, la deambulació i la permanència del gos d'assistència als llocs, els espais i els transports en la manera que s'estableix en aquesta llei no pot implicar cap despesa addicional per a l'usuari o usuària, llevat que aquesta despesa sigui en concepte de contraprestació d'un servei específic avaluable econòmicament.
6. L'exercici del dret d'accés a l'entorn no es pot condicionar a l'atorgament de cap tipus de garantia per part de l'usuari o usuària del gos d'assistència.

Article 12. Determinació dels llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais públics o d'ús públic

Als efectes del que estableix l'article 11, els usuaris de gossos d'assistència poden accedir als espais següents, amb independència de llur titularitat pública o privada:

- a) Llocs, locals i establiments d'ús públic:
- Els descrits en la normativa vigent en matèria d'espectacles, activitats recreatives i establiments públics.
 - Els inclosos en la normativa vigent en matèria de serveis socials.
 - Els centres d'esbarjo i temps lliure.
 - Les instal·lacions esportives, incloses les piscines fins al marge de la zona d'aigua.
 - Els centres oficials, inclosos els edificis judicials.
 - Els centres d'ensenyament de tots els nivells, tant públics com privats.
 - Els centres sanitaris i assistencials, tant públics com privats.
 - Els despatxos i les oficines de professionals lliberals.
 - Els centres religiosos.
 - Els museus i els locals d'ús públic o d'atenció al públic.
 - Els espais d'ús general i públic de les estacions de qualsevol tipus de transport públic o d'ús públic, dels aeroports i dels ports.
 - Qualsevol altre lloc, local o establiment d'ús públic o d'atenció al públic.
- b) Allotjaments i altres establiments turístics: els hotels, els albergs, els campaments, els bungalows, els apartaments, els càmpings, els balnearis, els parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics, i els establiments turístics en general.
- c) Transports públics: qualsevol tipus de transport col·lectiu d'ús públic en l'àmbit de les competèn-

cies de les administracions catalanes i que dugui a terme el servei dins del territori de Catalunya.

- d) Platges, rius, llacs i altres superfícies o masses d'aigua.
- e) Espais naturals de protecció especial on es prohibeixi expressament l'accés amb gossos. Aquesta prohibició no és aplicable als usuaris de gossos d'assistència.

Article 13. Dret d'accés dels usuaris al món laboral

1. L'usuari o usuària d'un gos d'assistència no pot ésser discriminat en els processos de selecció laboral ni en l'acompliment de la seva tasca professional.
2. Al lloc de treball, l'usuari o usuària d'un gos d'assistència té dret a mantenir el gos al costat seu i en tot moment.
3. L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té dret a accedir acompanyat del gos a tots els espais de l'empresa, l'organització o l'administració en què duu a terme la seva tasca professional, en les mateixes condicions que la resta de treballadors i amb les úniques restriccions que estableix aquesta llei.

Article 14. Exercici dels drets dels usuaris de gossos d'assistència

En l'exercici del dret d'accés dels usuaris de gossos d'assistència al llocs, als espais i als transports enumerats en l'article 12 s'han d'observar les normes següents:

- a) L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té preferència en l'ús dels espais reservats per a persones amb discapacitat en els transports públics o d'ús públic, que són seients adjacents al passadís o amb més espai lliure al voltant. El gos ha d'anar ajagut als peus o al costat de l'usuari o usuària.
- b) En els taxis es permet, com a màxim, l'accés de dos usuaris de gossos d'assistència, i el gos ha d'anar ajagut als peus dels usuaris.
- c) En la resta de mitjans de transport, l'empresa titular, en funció de la capacitat del vehicle, pot limitar el nombre de gossos d'assistència que hi poden accedir alhora.
- d) El gos no compta com a ocupant d'una plaça en cap tipus de transport dels relacionats en aquesta llei.
- e) L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té preferència en l'ús de la llitera inferior quan utilitzi el servei de lliteres en els transports que disposin d'aquest servei. Per a poder exercir aquest dret, cal comunicar-ho en el moment de la reserva del bitllet a la companyia de transport que correspongui.

Article 15. Limitacions del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència

- 1. L'usuari o usuària no pot exercir el dret d'accés a l'entorn reconegut en aquesta llei si es dona alguna de les circumstàncies següents:
 - a) El gos d'assistència presenta signes evidents de malaltia, com ara deposicions diarreiques, secrecions anormals o ferides obertes.

- b) El gos d'assistència presenta signes evidents de manca d'higiene.
 - c) L'existència d'una situació de risc imminent i greu per a la integritat física de l'usuari o usuària del gos d'assistència o de terceres persones.
 - d) La incoació del procediment de suspensió que disposa l'article 8, durant la tramitació d'aquesta suspensió.
2. La denegació del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència fonamentada en l'existència d'alguna de les circumstàncies determinades en l'apartat 1 ha d'ésser duta a terme, en qualsevol cas, per la persona responsable del local, de l'establiment o de l'espai, la qual ha d'indicar a l'usuari o usuària la causa que justifica la denegació i, si aquest ho requereix, fer-la constar per escrit.
3. El dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència és prohibit als espais següents:
- a) Les zones de manipulació d'aliments i d'accés exclusiu del personal dels restaurants, els bars, les cafeteries i els altres llocs destinats a la restauració.
 - b) Les sales d'operacions, els espais on es duen a terme les cures i els tractaments dels serveis d'urgències, les zones de cures intensives o qualsevol altra zona que per la seva funció hagi de restar en condicions higièniques especials.
 - c) L'aigua de les piscines.
4. L'accés dels gossos d'assistència a l'aigua i a la sorra de les platges o a altres superfícies o masses d'aigua es regeix pel que estableixen les ordenan-

ces municipals corresponents sobre els animals de companyia.

Article 16. Dret d'accés a l'entorn dels ensinistradors i dels agents de socialització

1. Els ensinistradors i els agents de socialització dels centres oficialment autoritzats tenen els mateixos drets d'accés a l'entorn que la Llei atribueix als usuaris de gossos d'assistència, quan vagin acompanyats de gossos d'assistència durant les fases de socialització, ensinistrament, adaptació final i reeducació dels animals.
2. Els ensinistradors i els agents de socialització han d'acreditar llur condició mitjançant la documentació expedida pel centre d'ensinistrament.
3. Els ensinistradors i els agents de socialització de gossos d'assistència procedents d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país tenen el mateix dret d'accés a l'entorn que estableix l'apartat 1, sempre que l'acreditació expedida pel centre o la institució de procedència hagi estat visada per l'òrgan o l'organisme competent per al reconeixement de gossos d'assistència a què fa referència l'article 4.1.

Article 17. Obligacions dels usuaris, els propietaris, els ensinistradors i els agents de socialització dels gossos d'assistència

1. Els usuaris de gossos d'assistència tenen les obligacions següents:
 - a) Mantenir les condicions higièniques i sanitàries, de benestar i de seguretat que determina la legislació

vigent en matèria de protecció dels animals i les que estableix l'article 6.

- b) Tenir subscripta una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil, fins al límit del cobriment de la responsabilitat civil que determini el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials.
- c) Mantenir col·locat en un lloc visible del gos el distintiu d'identificació.
- d) Exhibir, a requeriment de les persones autoritzades, la documentació sanitària del gos d'assistència, que es concreta en el passaport europeu per a animals de companyia o en el document sanitari oficial, i la documentació acreditativa de la seva condició de gos d'assistència.
- e) Mantenir el gos al costat seu, amb la subjecció que en cada cas convingui, en els llocs, els establiments, els allotjaments i els transports que especifica l'article 12.
- f) Complir les condicions de cura i tractament de l'animal i les altres que el propietari o propietària del gos especifiqui en el contracte de cessió.
- g) Utilitzar el gos d'assistència exclusivament per al compliment de les funcions pròpies del seu ensinistrament.
- h) Complir i respectar les normes d'higiene i de seguretat a les vies i als llocs d'ús públic en la mesura que els permeti llur discapacitat.
- i) Comunicar la desaparició de l'animal a l'ajuntament del municipi on estigui censat i al centre d'ensinistrament propietari del gos d'assistència en el termini de quaranta-vuit hores del fet. Totes dues

comunicacions s'han de dur a terme de manera que en quedi constància.

- j) Comunicar la desaparició de l'animal d'una manera immediata a la policia local o a qualsevol altre cos policial que tingui competències en el municipi.
2. El propietari o propietària del gos d'assistència resta subjecte a les obligacions determinades en les lletres *a* i *b* de l'apartat 1 amb relació als gossos que s'ensinistren. Si la cobertura de la pòlissa d'assegurança que l'usuari o usuària del gos d'assistència té subscripta encara és operativa, no cal subscriure'n cap altra.
 3. Els ensinistradors i els agents de socialització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència són els responsables de complir les obligacions determinades en les lletres *e* i *h* de l'apartat 1 respecte als gossos propietat del centre d'ensinistrament mentre es trobin en fase d'ensinistrament i de socialització.

Article 18. Requeriment de documentació

Les persones autoritzades per a requerir la documentació que acredita la condició de gos d'assistència són:

- a) Els funcionaris que determini el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials, els quals han de portar l'acreditació corresponent.
- b) Els agents de l'autoritat estatal, autonòmica i local responsables de la vigilància dels llocs, els espais i els mitjans de transport habilitats per a l'accés d'usuaris de gossos d'assistència.

Article 19. Responsabilitat dels usuaris

L'usuari o usuària d'un gos d'assistència és responsable dels danys, els perjudicis i les molèsties que ocasioni a les persones, a altres animals, als béns, a les vies i els espais públics i al medi natural en general, d'acord amb el que estableix la legislació civil aplicable.

Capítol IV. Centres d'ensinistrament

Article 20. Requisits per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. Els centres d'ensinistrament, per a obtenir l'autorització que els acredita com a centres d'ensinistrament de gossos d'assistència, han de complir els requisits següents:
 - a) Tenir personalitat jurídica pròpia o ésser un establiment d'una entitat amb personalitat jurídica.
 - b) Comptar amb l'espai físic suficient per a l'exercici de l'activitat d'ensinistrament de gossos d'assistència.
 - c) Complir la legislació vigent en matèria de salut i protecció dels animals i de medi ambient, i disposar de les llicències municipals preceptives.
 - d) Estar vinculat a un nucli zoològic inscrit en el Registre de nuclis zoològics del departament competent en matèria de protecció d'animals.
 - e) Disposar del personal mínim que s'especifica en l'apartat 2.
 - f) Pertànyer, en condicions de ple dret, a alguna associació o federació europees o internacionals de

gossos d'assistència. En el cas que el centre encara no hi pugui pertànyer en condicions de ple dret, disposa d'un termini de cinc anys a comptar des del dia de la sol·licitud com a centre reconegut per la Generalitat per a ésser-ne membre. Mentrestant, ha de pertànyer a alguna associació o federació europees o internacionals de gossos d'assistència com a membre temporal o observador.

2. El personal mínim de què ha de disposar un centre d'ensinistrament de gossos d'assistència és el següent:
 - a) Un director o directora responsable del funcionament del centre d'ensinistrament.
 - b) Un professional o una professional de l'ensinistrament de gossos d'assistència amb la qualificació que estableix la disposició addicional quarta, sens perjudici del que estableix la disposició transitòria segona, en el cas que presti els seus serveis en centres d'ensinistrament de Catalunya, i en el cas que presti els seus serveis en centres d'ensinistrament de fora de Catalunya, la qualificació que es derivi d'un títol o d'un certificat obtinguts en un procés de formació reconegut per una associació o per una federació internacionals de gossos d'assistència.
 - c) Un veterinari o veterinària en exercici de la professió.
 - d) Un psicòleg o psicòloga, per a dur a terme la tasca de valoració de la unitat de vinculació, sens perjudici del que estableixen els apartats 3 i 4.
3. Els professionals a què fan referència les lletres c i d de l'apartat 2 poden prestar llurs serveis en el

centre d'ensinistrament com a professionals autònoms, sens perjudici del que estableix l'apartat 4. En qualsevol cas, els veterinaris i els psicòlegs han d'estar vinculats al centre mitjançant un document en què constin els drets i les obligacions d'ambdues parts.

4. Si l'òrgan competent per a l'autorització de centres d'ensinistrament de gossos d'assistència a què fa referència l'article 23 valora la formació acadèmica de l'ensinistrador o ensinistradora o la formació i la preparació d'un altre o d'una altra terapeuta vinculat al centre i relacionat amb el món de la discapacitat i considera que té prou coneixements per a avaluar i controlar d'una manera adequada la unitat de vinculació, la figura del psicòleg o psicòloga a què fan referència els apartats 2.d i 3 no és exigible.
5. L'incompliment sobrevingut de les condicions establertes per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència comporta, amb la instrucció prèvia de l'expedient contradictori corresponent, la pèrdua d'aquesta autorització i la cancel·lació de les dades del centre del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.

Article 21. Obligacions dels centres d'ensinistrament

Els centres d'ensinistrament tenen les obligacions següents:

- a) Garantir que els gossos d'assistència compleixen els estàndards d'ensinistrament que l'associació o federació europees o internacionals a què estiguin afiliats determinin com a mínims.

- b) Dur a terme, un cop l'any com a mínim, el control i el seguiment del funcionament de la unitat de vinculació.
- c) Facilitar al departament de la Generalitat i a la resta d'administracions públiques competents en matèria de protecció dels animals la documentació necessària per a l'exercici de llurs funcions d'inspecció.
- d) Requerir a l'usuari o usuària el certificat de discapacitat amb el dictamen tècnic i facultatiu del centre d'atenció a persones amb discapacitat o de l'ens competent.
- e) Requerir a l'usuari o usuària els informes especialitzats que consideri necessaris per a acreditar-ne la idoneïtat.

Article 22. Procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. El procediment per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència s'inicia amb la sol·licitud d'autorització que el titular o la titular del centre, o qui en tingui la representació legal, ha de presentar al departament competent en matèria de serveis socials.
2. A la sol·licitud d'autorització cal adjuntar la documentació acreditativa del compliment dels requisits necessaris per a l'autorització segons el que especifica l'article 20. No cal adjuntar-hi la documentació corresponent als tràmits que l'Administració ha de sol·licitar a altres departaments de la Generalitat o a l'administració local competent.

3. El termini per a dictar i notificar la resolució del procediment d'autorització d'un centre d'ensinistrament de gossos d'assistència és de sis mesos. Si un cop transcorregut aquest termini no se n'ha notificat la resolució expressa, s'entén que la sol·licitud ha estat desestimada per silenci administratiu.
4. El cessament d'activitats dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència ha d'ésser comunicat al departament competent en matèria de serveis socials.

Article 23. Òrgans competents per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. Correspon al departament competent en matèria de serveis socials l'autorització oficial dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència.
2. L'òrgan o l'organisme competent per a dictar les resolucions d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència és el que determina el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials.
3. El departament competent per a la tramitació i la resolució dels expedients d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència ha de sol·licitar, si escau, informes sobre els requisits exigibles per a l'autorització als departaments competents en les matèries objecte d'autorització o llicència, i també als ajuntaments dels municipis i als òrgans de govern dels ens locals competents on es troben els dits centres.

TÍTOL II. Del règim sancionador

Capítol I. Infraccions i sancions

Article 24. Infraccions

L'incompliment del que disposa aquesta llei és infracció administrativa i ha d'ésser sancionat d'acord amb el que estableix aquest capítol.

Article 25. Subjectes responsables

1. Les persones físiques o jurídiques que duguin a terme, directament o indirectament, les accions o les omissions tipificades en aquesta llei són responsables de les infraccions administratives en concepte d'autors.
2. Responen solidàriament de les infraccions comeses les persones següents:
 - a) Les persones físiques o jurídiques que cooperin en l'execució de la infracció mitjançant una acció o una omisió sense la qual la infracció no s'hauria produït.
 - b) Les persones físiques o jurídiques que organitzin les activitats o explotin els establiments; les persones titulars de les llicències corresponents o, si escau, els responsables de l'entitat pública o privada titular del servei, quan no compleixin el deure de prevenir que una tercera persona cometi les infraccions tipificades en aquesta llei.

Article 26. Classificació de les infraccions

1. Les infraccions tipificades en aquesta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

2. Són infraccions lleus:

- a) Dificultar l'exercici dels drets reconeguts en aquesta llei, sense arribar a vulnerar-los.
- b) Incomplir qualsevol de les obligacions que l'article 17 imposa als usuaris, als propietaris, als ensinistradors i als agents de socialització de gossos d'assistència.
- c) Incomplir els deures que l'article 21 estableix per als centres d'ensinistrament de gossos d'assistència.

3. Són infraccions greus:

- a) Impedir l'accés, la deambulació o la permanència dels usuaris de gossos d'assistència a qualsevol dels llocs, locals, establiments, allotjaments, transports i espais determinats en l'article 12, si són de titularitat privada.
- b) Percebre ingressos addicionals en concepte d'accés del gos d'assistència contravenint al que disposa l'article 11.5.
- c) Fer servir, d'una manera fraudulenta, el distintiu d'identificació de gos d'assistència per a un gos que no en té l'acreditació.
- d) Fer servir, d'una manera fraudulenta, el gos d'assistència sense ésser-ne ni l'usuari o usuària que forma la unitat de vinculació amb el gos, ni l'ensinistrador o ensinistradora ni l'agent de socialització.
- e) Ensinistrar el gos sense tenir l'acreditació d'ensinistrador o ensinistradora.
- f) No donar a l'animal l'atenció veterinària que determina aquesta llei.
- g) Fer servir el gos després que l'òrgan administratiu corresponent n'hagi suspès la condició de gos d'assistència.

- h) Dur a terme, un mínim de tres cops en dos anys, qualsevol de les conductes o accions tipificades com a infraccions lleus en l'apartat 2.
4. Són infraccions molt greus:
- a) Impedir l'accés, la deambulació o la permanència dels usuaris de gossos d'assistència a qualsevol dels llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais determinats en l'article 12, si són de titularitat pública.
 - b) Privar d'una manera intencionada un usuari o usuària del seu gos d'assistència, si aquest fet no constitueix una infracció penal.
 - c) Dur a terme, un mínim de tres cops en dos anys, qualsevol de les conductes o accions tipificades com a infraccions greus en l'apartat 3.

Article 27. Sancions

Les infraccions tipificades en aquesta llei se sancionen amb les multes següents:

- a) Les infraccions lleus, amb una multa de 300 a 600 euros.
- b) Les infraccions greus, amb una multa de 601 a 3.000 euros.
- c) Les infraccions molt greus, amb una multa de 3.001 a 9.000 euros.

Article 28. Graduació de les sancions

1. Per a determinar les sancions s'han de tenir en compte les circumstàncies següents:
 - a) L'existència d'intencionalitat o de negligència en els infractors.
 - b) La magnitud dels perjudicis causats.

- c) La reincidència, en els termes que estableix l'apartat 2.
 - d) La transcendència social dels fets sancionats.
 - e) El risc produït.
 - f) La diligència exigible a l'infractor o infractora, segons la seva experiència i el coneixement que tingui de les seves funcions laborals.
 - g) El fet que hi hagi requeriment previ.
2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén que hi ha reincidència quan es dicten dues resolucions fermes en el període de dos anys per la comissió d'infraccions de diferent o de la mateixa naturalesa.

Article 29. Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions administratives establertes en aquesta llei prescriuen en els terminis següents:
- a) Les lleus, al cap d'un any d'haver estat comeses.
 - b) Les greus, al cap de dos anys d'haver estat comeses.
 - c) Les molt greus, al cap de tres anys d'haver estat comeses.
2. Les sancions prescriuen en el termini d'un any a comptar des de la data en què les resolucions corresponents esdevenen fermes.

Article 30. Responsabilitat civil

La imposició d'una sanció no exclou la responsabilitat civil de l'infractor o infractora ni la indemnització, si escau, dels danys i els perjudicis que es puguin derivar de la conducta que ha estat objecte de sanció administrativa, d'acord amb la normativa vigent.

Capítol II. Competències i procediment en matèria de sancions

Article 31. Òrgans competents en matèria de sancions

1. Les competències d'incoació, tramitació i resolució dels expedients sancionadors emparats per aquesta llei corresponen a l'entitat o a l'òrgan que gestiona les prestacions en matèria d'assistència i serveis socials.
2. En la tramitació dels expedients sancionadors s'han de tenir en compte, si escau, els informes que puguin emetre els diferents departaments de la Generalitat afectats per raó de la matèria.
3. Els expedients sancionadors per faltes tipificades en la Llei 22/2003, del 4 de juliol, de protecció dels animals són tramitats i resolts pels òrgans determinats en la dita llei.

Article 32. Procediment aplicable en matèria de sancions

El procediment aplicable per a imposar les sancions establertes en aquesta llei és el previst, amb caràcter general, per a l'Administració de la Generalitat.

Disposicions addicionals

Primera. Identificació del gos d'assistència

El departament competent en matèria de serveis socials ha d'establir el contingut del carnet i del distintiu d'identificació del gos d'assistència que determina l'article 5.2.

Segona. Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació

1. Es crea el Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació, que s'adscriu al departament competent en matèria de serveis socials, sens perjudici del Registre general d'animals de companyia, adscrit al departament competent en matèria de protecció dels animals.
2. El departament competent en matèria de serveis socials ha d'establir per reglament la regulació del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.

Tercera. Conveni per a disposar de les dades sobre usuaris de gossos d'assistència

1. El departament competent en matèria de serveis socials ha de formalitzar un conveni amb el Consell del Col·legi de Veterinaris de Catalunya, o amb les entitats o els organismes que estiguin en possessió de les dades adequades, per a obtenir, introduir i compartir les dades de llurs registres que facin referència a usuaris de gossos d'assistència.
2. Les dades a què fa referència l'apartat 1 han de tenir en compte la perspectiva de gènere per a facilitar els estudis científics i estadístics i els informes de gènere, d'acord amb la normativa vigent sobre aquesta matèria, i han de respectar, en qualsevol cas, la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Quarta. Creació de la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. El departament competent en matèria de qualificacions professionals ha de crear la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència, i també la formació per mòduls associada, en el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei.
2. El departament competent en matèria de qualificacions professionals ha de dur a terme les mesures d'acció positiva, informació, orientació, motivació i assessorament, i altres procediments que facilitin i fomentin la presència de les dones en la formació i la professió d'ensinistrador o ensinistradora de gossos d'assistència.

Cinquena. Suport econòmic a les persones que necessiten el servei d'un gos d'assistència

El Govern, per mitjà del departament competent en matèria de serveis socials, pot donar suport econòmic als usuaris de gossos d'assistència, en les condicions que estableixin les convocatòries corresponents, per a la creació, el manteniment i el seguiment anual de la unitat de vinculació, d'acord amb les previsions pressupostàries. Cal prestar una atenció especial a cobrir les despeses de manteniment d'aquests gossos i els costos de les actuacions que, d'acord amb aquesta llei, són obligatòries per a obtenir i mantenir la condició de gos d'assistència.

Sisena. Campanyes de divulgació i sensibilització ciutadanes

El Govern ha de promoure campanyes informatives, divulgatives i educatives adreçades a la població en general i, amb un èmfasi especial, als centres d'ensenyament de tots els nivells, per a sensibilitzar els alumnes i educar-los en tot allò referent als usuaris de gossos d'assistència, amb l'objectiu d'assolir-ne la integració real i efectiva. Cal tenir en compte d'una manera especial els sectors de l'hostaleria, el comerç, els transports i els serveis públics i dur a terme altres accions educatives adreçades a la població en general per a donar a conèixer el contingut d'aquesta llei.

Setena. Reconeixement de gossos d'assistència de fora de l'àmbit de Catalunya

1. Els usuaris de gossos d'assistència que tenen acreditats els gossos en una altra administració autonòmica o en un altre país de conformitat amb les normes que regeixen en llur lloc de residència i que romanen temporalment a Catalunya gaudeixen dels drets que estableixen aquesta llei i la normativa que la desplegui.
2. Els usuaris de gossos d'assistència que tenen acreditats els gossos en una altra administració autonòmica o en un altre país de conformitat amb les normes que regeixen en llur lloc de procedència i que estableixen llur residència legal a Catalunya han d'acreditar els gossos segons el procediment que estableix aquesta llei.
3. Les persones residents a Catalunya que adquireixin el gos d'assistència en una altra comunitat

autònoma o país resten subjectes a l'obligació que estableix l'apartat 2.

Vuitena. Accessibilitat universal

El compliment de la garantia de l'accessibilitat que aquesta llei disposa per als usuaris de gossos d'assistència s'entén sens perjudici del que, amb caràcter general, estableix la legislació aplicable en matèria d'accessibilitat.

Novena. Procediments d'adquisició, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Els procediments que estableixen els articles 4, 8 i 9 s'han de tramitar de conformitat amb la Llei de l'Estat 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la Llei 13/1989, del 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb les especificitats pròpies de la present llei.

Disposicions transitòries

Primera. Reconeixement de gossos d'assistència

1. Els gossos pigall ensinistrats o adquirits a institucions internacionals reconegudes i atorgats a llurs usuaris per l'Organització Nacional de Cecs d'Espanya (ONCE) tenen reconeguda automàticament la condició de gos d'assistència. No obstant això, i en el termini d'un any a comptar de l'entrada en

vigor d'aquesta llei, els usuaris han de sol·licitar l'adequació de l'acreditació de llurs gossos als requisits de reconeixement i d'identificació que s'hi estableixen.

2. Els propietaris i els usuaris d'altres tipus de gossos d'assistència existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei han d'adequar-los, en el termini d'un any, a les condicions establertes en aquesta llei perquè se'ls pugui ratificar la condició de gos d'assistència.

Segona. Professionals de l'ensinistrament sense qualificació professional reconeguda oficialment

1. Mentre no s'implanti la qualificació professional reconeguda oficialment d'ensinistrament de gossos d'assistència a què fa referència la disposició addicional quarta, poden exercir com a professionals en els centres reconeguts d'ensinistrament de gossos d'assistència les persones que estiguin inscrites en el registre provisional que la Generalitat ha de crear a aquest efecte i que compleixin algun dels requisits següents:
 - a) Acreditar experiència durant un mínim de dos anys duent a terme tasques d'ensinistrament d'algun dels tipus de gossos d'assistència.
 - b) Tenir un títol o un diploma d'ensinistrament d'algun dels tipus de gossos d'assistència expedit per una escola nacional o estrangera de prestigi reconegut.
2. Un cop implantada la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència, i utilitzant-la com a referent, s'ha d'iniciar un procés d'a-

creditació de competències per a la certificació de la competència professional.

Tercera. Adaptació de les ordenances municipals

Les administracions locals, en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, han de modificar les ordenances i adequar-les al que s'hi estableix.

Disposició derogatòria

Es deroga la Llei 10/1993, del 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual acompanyades de gossos pigall.

Disposicions finals

Primera. Desplegament, aplicació i compliment de la Llei

Es faculta el Govern i el departament competent en matèria de serveis socials perquè, en l'àmbit de llurs competències respectives, dictin les disposicions necessàries per al desplegament, l'aplicació i el compliment d'aquesta llei.

Segona. Altres malalties i tipus de gossos d'assistència

1. Als efectes del que estableixen els articles 1, 2.h, 2.m i 3.d, es faculta el departament competent en matèria de serveis socials perquè reconegui altres malalties que justifiquin la possibilitat d'optar a l'ús d'un gos d'assistència.

2. Es faculta el departament competent en matèria de serveis socials perquè amplii els tipus de gossos d'assistència que estableix l'article 3 quan tingui constància que l'ensinistrament en noves variants d'assistència ha assolit resultats positius.

Tercera. Pròrroga de l'habilitació dels professionals de l'ensinistrament

El Govern, un cop implantada la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència, pot, per raons d'interès general, prorrogar l'habilitació concedida a les persones a què fa referència la disposició transitòria segona.

Quarta. Actualització de les sancions pecuniàries

Es faculta el Govern per a actualitzar els imports de les sancions pecuniàries establertes per aquesta llei.

Cinquena. Entrada en vigor de la Llei

Aquesta llei entra en vigor al cap de dos mesos d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Afectacions

Llei 10/1993, del 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual
acompanyades de gossos pigall

derogació DD

Disposicions citades

Catalunya

Llei 13/1989, del 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya DA9

Llei 20/1991, del 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques preàmbul

*Llei 10/1993, del 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual
acompanyades de gossos pigall* preàmbul; DD

Llei 22/2003, del 4 de juliol, de protecció dels animals 8.1.d; 31.3

Llei 12/2007, de l'11 d'octubre, de serveis socials preàmbul

Estat

Llei 13/1982, del 7 d'abril, d'integració social dels minusvàlids preàmbul

Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú DA9

*Llei 51/2003, del 2 de desembre, d'igualtat
d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal
de les persones amb discapacitat* preàmbul

Organismes internacionals

*Convenció internacional de les Nacions Unides sobre
els drets de les persones amb discapacitat* preàmbul

Índex analític

accés a l'entorn amb gossos d'assistència

Vegeu dret d'accés a l'entorn amb gossos d'assistència

accessibilitat universal

garantia DA8

acreditació de la condició de gos d'assistència

adquisició i reconeixement de la condició 4.1

documentació 5.2

efectes 5.1

inici del procediment 4.2

règim jurídic DA9

requeriment 18

requisits que ha de complir el gos d'assistència 4.2

activitats d'ensinistrament, cura i control dels gossos d'assistència

regulació 1

aeroports

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

agent de socialització

acreditació 16.2

definició 2.a

dret d'accés a l'entorn 16.1; 16.3

obligacions 17.3

albergs

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

allotjaments i altres establiments turístics

Vegeu albergs; apartaments; balnearis; bungalows; campaments; càmpings; establiments turístics; hotels; parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics

animals de teràpia

exclusió de l'àmbit d'aplicació de la Llei preàmbul
regulació preàmbul

apartaments

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

assegurança de responsabilitat civil

obligació de subscripció 17.1.b; 17.2
supòsits en què no cal la subscripció 17.2

autorització dels centres d'ensinistrament de gossos
d'assistència

*Vegeu procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament
de gossos d'assistència*

balnearis

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

brom

vacunació 6.1.c

brucel·losi

control anual 6.1.d

bungalows

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

campaments

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

campanyes de divulgació i sensibilització
ciutadanes

promoció DA6

càmpings

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

carnet oficial d'identificació del gos

d'assistència

contingut DA1

document que acredita la condició de gos d'assistència 5.2.a

expedició 5.1.b

lliurament 5.1.b

presentació 5.2.a

retirada 8.5; 10.1

centres

— d'ensenyament

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

— d'ensinistrament

autorització 22

comunicació del cessament d'activitats 22.4

definició 2.b

efectes de l'incompliment sobrevingut de les condicions per a l'autorització 20.5

lliurament del passaport europeu per a animals de companyia o del document sanitari oficial 6.4

obligacions 21

òrgans competents per a l'autorització 23

personal mínim 20.2

requisits per a l'autorització 20.1

Vegeu també *procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència*

— d'esbarjo i temps lliure

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

— oficials

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

— religiosos

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

— sanitaris i assistencials

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

condició de gos d'assistència

Vegeu acreditació de la condició de gos d'assistència; pèrdua de la condició de gos d'assistència; suspensió de la condició de gos d'assistència

Consell del Col·legi de Veterinaris de Catalunya

Conveni per a disposar de les dades sobre usuaris de gossos d'assistència DA3

contracte de cessió del gos d'assistència

definició 2.c

controls sanitaris

condició higiènica i sanitària dels gossos d'assistència 6.1.e

departament competent

— en matèria de qualificacions professionals

creació de la qualificació professional d'ensinistrament i de la formació per mòduls associada DA4

foment de la presència de les dones en la formació i la professió d'ensinistrador o ensinistradora DA4

— en matèria de serveis socials

desplegament, aplicació i compliment de la Llei DF1

establiment de la regulació del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació DA2

establiment del contingut del carnet i del distintiu d'identificació del gos d'assistència DA1

formalització d'un conveni amb el Consell de Veterinaris de Catalunya DA3

reconeixement d'altres malalties i gossos d'assistència DF2

desaparició del gos

comunicació 17.1.i; 17.1.j

desparasitació

condició higiènica i sanitària dels gossos d'assistència 6.1.e

despatxos

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

desplegament normatiu

disposició DF1

director o directora del centre d'ensinistrament

responsable del funcionament del centre 20.2.a

distintiu d'identificació del gos d'assistència

contingut DA1

definició 2.d

document que acredita la condició de gos d'assistència 5.2.a

expedició 5.1.b

lliurament 5.1.b

obligació de portar-lo en un lloc visible 5.2.a; 17.1.c

retirada 8.5; 10.1

document sanitari oficial

contingut 2.e; 6.3

definició 2.e

exhibició 17.1.d

expedició 6.3

lliurament 6.4

segell 6.3

signatura 6.3

dret d'accés a l'entorn amb gossos d'assistència

circumstàncies en què no es pot exercir 15.1

contingut 11.3; 11.4

denegació 15.2

espais on és prohibit 15.3

limitació de l'exercici 11.2

objecte de la Llei 1

persones que el tenen reconegut 11.1; 16.1
prohibició de condicionar-lo a l'atorgament de garanties 11.6
prohibició que comporti despeses addicionals 11.5
règim jurídic de l'accés a l'aigua i a la sorra de les platges i a altres superfícies o masses d'aigua 15.4

edificis judicials

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

ensinistrador o ensinistradora de gossos d'assistència

acreditació 16.2

definició 2.f

dret d'accés a l'entorn 16.1; 16.3

obligacions 17.3

personal del centre d'ensinistrament 20.2.b

persones que ho poden ser mentre no s'implanta la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència DT2

pròrroga de l'habilitació DF3

qualificació 20.2.b

entrada en vigor

disposició DF5

espais

— d'ús públic

definició 2.g

dret d'accés amb gossos d'assistència 12.a

— naturals de protecció especial on es prohibeixi expressament l'accés amb gossos

espais amb dret d'accés amb gossos d'assistència 12.e

establiments turístics

espais amb dret d'accés amb gossos d'assistència 12.b

estacions de transport públic

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

esterilització

condició higiènica i sanitària dels gossos d'assistència 6.1.a

expedient sancionador

incoació, tramitació i resolució 31.1

informes a tenir en compte en la tramitació 31.2

tramitació i resolució de les faltes tipificades a la Llei 22/2003 31.3

gos

— d'assistència

acreditació de la condició 4; 5

classificació 3

compliment dels estàndards d'ensinistrament 21.a

comunicació de la desaparició 17.1.i; 17.1.j

condicions de cura i tractament 17.1.f

condicions higièniques i sanitàries 6.1; 17.1.a

definició 2.b

pèrdua de la condició 9

persones responsables 7

utilització per al compliment de les funcions pròpies de l'ensinistrament 17.1.g

suspensió de la condició 8

Vegeu també acreditació de la condició de gos d'assistència; pèrdua de la condició de gos d'assistència; suspensió de la condició de gos d'assistència

— d'avís

definició 3.d

— d'una raça potencialment perillosa

impossibilitat d'obtenir la condició de gos d'assistència 4.3

— de senyalització de sons

definició 3.c

— de servei

definició 3.b

- guia
definició 3.a
- per a persones amb trastorns de l'espectre autista
definició 3.e
- pigall
Vegeu *gos guia*

Govern

- actualització de les sancions pecuniàries* DF4
- desplegament, aplicació i compliment de la Llei* DF1
- promoció de campanyes de divulgació i sensibilització ciutadanes* DA6
- pròrroga de l'habilitació dels professionals de l'ensinistrament* DF3
- suport econòmic als usuaris de gossos d'assistència* DA5

hepatitis canina

- vacunació* 6.1.c

hotels

- espais d'accés permès amb gossos d'assistència* 12.b

infraccions

- classificació* 26.1
- definició* 24
- Vegeu també *subjectes responsables*
- greus
 - termini de prescripció* 29.1.b
 - tipus* 26.3
- lleus
 - termini de prescripció* 29.1.a
 - tipus* 26.2
- molt greus
 - termini de prescripció* 29.1.c
 - tipus* 26.4

instal·lacions esportives

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

leishmaniosi

control anual 6.1.d

leptospirosi

control anual 6.1.d

vacunació 6.1.c

llocs, locals i establiments d'ús públic

compliment i respecte de les normes d'higiene i seguretat 17.1.b

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12

locals d'ús públic o d'atenció al públic

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

malalties transmissibles

control en el cas dels gossos d'assistència 6.1.b

microxip

Vegeu document sanitari oficial

museus

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

nucli zoològic

definició 2.i

oficines de professionals liberals

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

ordenances municipals

adaptació als preceptes de la Llei DT3

Organització Nacional de Cecs

d'Espanya (ONCE)

reconeixement automàtic dels gossos que hagi atorgat com a gossos d'assistència DT1

parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics
espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.b

parvovirosi canina

vacunació 6.1.c

passaport europeu per a animals de companyia

contingut 6.3

definició 2.j

exhibició 17.1.d

expedició 6.4

obligatorietat 3.j

pèrdua de la condició de gos d'assistència

caràcter executiu de l'acord 10.2

declaració 9.3

efectes 10.1

instrucció prèvia d'un expedient contradictori 9.2

motius 9.1; 9.3

òrgan que l'ha de declarar 9.2

recursos contra l'acord 10.2

règim jurídic DA9

piscines

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

accés dels usuaris de gossos d'assistència fins al marge de la zona d'aigua 12.a

platges, rius, llacs i altres superfícies o masses d'aigua

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.d

ports

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.a

procediment d'autorització dels centres

d'ensinistrament de gossos d'assistència

documentació per a sol·licitar l'autorització 22.2

efectes de la manca de notificació en el termini establert 22.3

presentació de la sol·licitud 22.1

termini per a dictar i notificar la resolució 22.3

propietari o propietària del gos d'assistència

adequació a la Llei d'altres tipus de gossos

d'assistència DT1.2

definició 2.k

obligacions 17.2

responsable de l'esterilització del gos d'assistència 7.2

responsable del compliment de les condicions higièniques i sanitàries del gos d'assistència 7.1

psicòleg o psicòloga

personal del centre d'ensinistrament 20.2.d

valoració de la unitat de vinculació 20.2.d

prestació dels serveis com a professional autònom 20.3

vinculació al centre d'ensinistrament 20.3

casos en què no és exigible tenir-ne en un centre d'ensinistrament 20.4

qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència

creació DA4

persones que poden exercir com a professionals de l'ensinistrament mentre no s'implanti DT2

procés d'acreditació de competències DT2

ràbia

vacunació 6.1.c

Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació

adscripció DA2

cancel·lació de les dades del centre d'ensinistrament 20.5

creació DA2

regulació DA2

retirada de la inscripció 10.1

Registre general d'animals de companyia

adscripció DA2

reincidència

definició 28.2

revisió sanitària

caràcter anual 6.2

sancions

actualització DF4

compatibilitat amb la responsabilitat civil 30

graduació 28.1

òrgans competents per a imposar-les 31.1

procediment per a imposar-les 32

termini de prescripció 29.2

Vegeu també *expedient sancionador*

— per a les infraccions greus

multa 27.b

— per a les infraccions lleus

multa 27.a

— per a les infraccions molt greus

multa 27.c

subjectes responsables

persones que tenen aquesta consideració 25.1; 25.2

responsabilitat solidària 25.2

suspensió de la condició de gos d'assistència

caràcter executiu de l'acord 10.2

casos en què cal l'informe del veterinari o veterinària 8.3

casos en què s'ha de deixar sense efectes 8.7

circumstàncies en què es pot disposar 8.1

efectes 8.5

notificació de l'acord de suspensió 8.4

notificació de la resolució que la deixa sense efectes 8.8

òrgan que l'ha de disposar 8.1
recursos contra l'acord 10.2
règim jurídic DA9
tramitació prèvia d'un expedient contradictori 8.2

taxis

nombre màxim d'usuaris de gossos d'assistència 14.b
obligació de dur el gos ajagut als peus dels usuaris 14.b

transports públics

espais d'accés permès amb gossos d'assistència 12.c
limitació del nombre de gossos d'assistència que hi poden accedir alhora 14.c
no-consideració del gos com a ocupant 14.d

unitat de vinculació

control 21.b
definició 2.1
inscripció en el Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació 5.1.a
seguiment 21.b

usuari o usuària del gos d'assistència

adequació a la Llei d'altres tipus de gossos d'assistència DT1
adequació a la Llei de l'acreditació dels gossos atorgats per l'Organització Nacional de Cecs d'Espanya DT1
circumstàncies en què no pot exercir el dret d'accés a l'entorn 15.1
compliment de les condicions higièniques i sanitàries del gos d'assistència 7.1
definició 2.m
disponibilitat de les dades DA3
dret a accedir acompanyat del gos a tots els espais del lloc de treball 13.3
dret a mantenir el gos al costat seu i en tot moment al lloc de treball 13.2
drets 1; 11.1; DA7

espais d'accés permès amb el gos 12

obligacions 1; 17.1; DA7

preferència en l'ús de la llitera inferior en els transports 14.e

preferència en l'ús dels espais reservats per a persones amb discapacitat 14.a

prohibició d'exercir el dret d'accés a l'entorn un cop acordada la suspensió de la condició de gos d'assistència 8.6

prohibició de discriminació laboral 13.1

reconeixement oficial de la seva discapacitat 2.m

responsabilitat 8.6; 19

sol·licitud d'acreditació de la condició de gos d'assistència 4.2

vacunació

condició higiènica i sanitària dels gossos d'assistència 6.1.c

veterinari o veterinària

personal del centre d'ensinistrament 20.2.c

prestació dels serveis com a professional autònom 20.3

signatura i segell del passaport europeu per a animals de companyia o del document sanitari oficial 6.4

vinculació al centre d'ensinistrament 20.3

vies d'ús públic

compliment i respecte de les normes d'higiene i seguretat 17.1.b

Col·lecció Textos Legislatius

1. Llei del Consell de l'Audiovisual de Catalunya
2. Llei de pensions periòdiques
3. Llei de regulació de la publicitat dinàmica a Catalunya
4. Llei d'ordenació del transport en aigües marítimes i continentals
5. Llei reguladora de la incineració de residus
6. Llei de regulació dels drets d'usdefruit, d'ús i d'habitatció
7. Llei d'acolliment familiar per a persones grans
8. Llei de l'impost sobre grans establiments comercials
9. Llei d'equipaments comercials
10. Llei per la qual es regula la publicitat institucional
11. Llei d'aeroports de Catalunya
12. Llei sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica
13. Llei de creació de l'Institut Català de les Indústries Culturals
14. Llei d'acolliment de persones grans
15. Llei de creació de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
16. Llei d'urbanisme
17. Llei d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn
18. Llei de cooperació al desenvolupament
19. Llei de meteorologia
20. Llei d'arxius i documents
21. Llei de turisme de Catalunya
22. Llei de protecció contra la contaminació acústica
23. Llei d'ordenació vitivinícola
24. Llei de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència
25. Llei d'orientació agrària
26. Llei de l'Agència Catalana de Protecció de Dades
27. Llei del transport per cable
28. Llei de confraries de pescadors
29. Llei de modificació de la Llei 6/1993, del 15 de juliol, reguladora dels residus
30. Llei de finançament de les infraestructures de tractament de residus i del cànon sobre la deposició de residus
31. Llei de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana
32. Llei de foment de la pau
33. Llei de la mobilitat

34. Llei de les cambres oficials de comerç, indústria i navegació de Catalunya i del Consell General de les Cambres
35. Llei de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996
36. Llei de mesures relatives a la conciliació del treball amb la vida familiar del personal de les administracions públiques catalanes i de modificació dels articles 96 i 97 del Decret legislatiu 1/1997
37. Llei de qualitat agroalimentària
38. Llei d'ordenació del sistema d'ocupació i de creació del Servei d'Ocupació de Catalunya
39. Llei del taxi
40. Llei de justícia juvenil
41. Llei de modificació de la Llei 37/1991, del 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, i de regulació de l'atenció especial als adolescents amb conductes d'alt risc social
42. Llei de cooperatives
43. Llei d'universitats de Catalunya
44. Llei de creació del Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya
45. Llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial
46. Llei de contractes d'integració
47. Llei de modificació de la Llei 9/1998, del Codi de Família, de la Llei 10/1998, d'unions estables de parella, i de la Llei 40/1991, del Codi de Successions per causa de mort en el Dret Civil de Catalunya, en matèria d'adopció i tutela
48. Llei de la Comissió Jurídica Assessora
49. Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge
50. Llei del Jurat d'Expropiació de Catalunya
51. Llei de modificació de la Llei 8/2004, del 23 de desembre, d'horaris comercials
52. Llei d'equipaments comercials
53. Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya
54. Llei de la iniciativa legislativa popular
55. Llei ferroviària
56. Llei de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals
57. Llei del Consell de Relacions Laborals
58. Llei del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*
59. Llei de l'obra pública
60. Llei del Centre d'Estudis d'Opinió
61. Llei de l'Agència Tributària de Catalunya
62. Llei de l'Institut Català de la Salut
63. Llei del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència
112 Catalunya

64. Llei de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya
65. Llei de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
66. Llei de serveis socials
67. Llei del Memorial Democràtic
68. Llei de l'Institut Català Internacional per la Pau
69. Llei de l'Agència Catalana de Turisme
70. Llei del dret a l'habitatge
71. Llei de contractes de conreu
72. Llei de modificació de la Llei 10/1994, de l'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
73. Llei de l'exercici de les professions de l'esport
74. Llei del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques
75. Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista
76. Llei del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts
77. Llei de finançament de les infraestructures de gestió dels residus i dels cànons sobre la disposició del rebuig dels residus
78. Llei de modificació de la Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus (text consolidat)
79. Llei del llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions
80. Llei de modificació de la Llei 7/1993, del 30 de setembre, de carreteres
81. Llei de seguretat industrial
82. Llei de la presidència de la Generalitat i del Govern
83. Llei de l'Oficina Antifrau de Catalunya (text consolidat)
84. Llei de garantia i qualitat del subministrament elèctric
85. Llei de l'Autoritat Catalana de la Competència
86. Llei del Consell de Garanties Estatutàries
87. Llei de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics
88. Llei de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries
89. Llei dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya
90. Llei d'avaluació ambiental de plans i programes
91. Llei de política industrial
92. Llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes
93. Llei de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives
94. Llei d'educació
95. Llei de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya
96. Llei d'aeroports, heliports i altres infraestructures aeroportuàries

97. Llei de mediació en l'àmbit del dret privat
98. Llei dels centres de culte
99. Llei de salut pública
100. Llei de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència

